

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.0.11.02.03/630
Konu : Görmeye Yardımcı Tıbbi Malzeme Uygulamaları

15.6/2012

GENELGE
2012/22

Kurumumuz sigortalı ve hak sahiplerinin kullanmasına lüzum görülen ve müesseseler tarafından temin edilen görmeye yardımcı tıbbi malzemelerin reçete ve faturalarının incelenmesinde ve ödenmesinde sosyal güvenlik il müdürlükleri arasında uygulama birliği ve standart sağlanması amacıyla esas alınacak usul ve esaslar aşağıda açıklanmış olup, uygulamanın aşağıda belirtilen açıklamalar dikkate alınarak yapılması gerekmektedir.

A. UYGULANACAK USUL VE ESASLAR

1. Müstahaklık, Reçete ve Faturalama

Müesseseler, hastanın müracaatı esnasında, ilk önce hak sahibi sorgulama ekranından müstahaklık ve gözlük hakkının sorgulamasını yapacaklardır. Her iki sorgulama sonucu da olumlu ise müracaat kabul edilecektir.

Yurtdışı sigortalılarının müstahak olup olmadıklarına ilişkin belgeleri müesseseler tarafından reçete ekine konulacaktır.

Reçetenin arkasına; hasta-hasta yakınının (malzemenin teslim edildiği kişinin) açık adı ve soyadı ile teslim edilen malzemelere ait bilgiler yazılacaktır.

Hastanın reçetede belirtilenden daha yüksek fiyatlı cam tercih etmesi durumunda reçetenin arkasına hastanın aldığı camın cinsi yazılacak, ancak Medula-Optik provizyon sistemine reçete içeriği girilerek Kuruma fatura edilecektir.

Örneğin: Reçetede yakın düz cam yazılmasına rağmen hastanın organik/kolormatik cam istemesi halinde reçete arkasına organik/kolormatik cama ilişkin bilgiler yazılacak ancak sisteme reçetede yazılan yakın düz cam bilgileri girilerek fatura edilecektir.

Hastanın reçetede belirtilenden daha düşük fiyatlı cam tercih etmesi durumunda, reçetenin arkasına hastanın aldığı camın cinsi yazılacak ve Medula-Optik provizyon sistemine hastanın aldığı cam bilgileri girilerek fatura edilecektir.

Örneğin: Reçetede uzak organik/kolormatik cam yazılması, hastanın uzak/beyaz düz cam istemesi halinde reçete arkasına hastanın aldığı uzak/beyaz düz cama ilişkin bilgiler yazılacak ve sisteme uzak beyaz/düz cam bilgileri girilerek fatura edilecektir.

2. Reçete Kontrolü

a) **Gün hesabı**

Sözleşmede belirtilen günlerin hesaplanmasında ilgili tarihi takip eden gün dikkate alınacaktır.

Örneğin: Müracaat tarihi 03/01/2012 olan reçete içeriğinin karşılanmasına ilişkin 5 (beş) iş günlük süre 04/01/2012 tarihinde başlatılacaktır.

Örneğin: 01/12/2011 tarihli bir reçetenin karşılanabilmesi için hastaların müesseseye 31/12/2011 (dahil) tarihine kadar müracaatı gerekmektedir.

Örneğin: 01/12/2011 müracaat tarihli nitelikli görmeye yardımcı tıbbi malzemeye ait reçetenin 15/01/2012 tarihine (dahil) kadar sisteme girilmesi gerekmektedir.

Örneğin: 06/01/2012 tarihinde tebliğ edilen savunma yazısında 10 günlük süre 07/01/2012 tarihinde başlatılacak olup 16/01/2012 günü mesai bitiminde sona erecektir.

b) **Reçete ve Fatura İade Nedenleri**

Müesseseleri tarafından Kuruma teslim edilen;

Reçetelerde;

- Reçeteyi düzenleyen sağlık hizmet sunucusu tarafından hastaya verilen protokol numarası veya medula takip numarasının,
- Reçeteyi düzenleyen sağlık hizmet sunucusunun adı-tesis kodunun
- Hastaya ait bilgilerin (Adı, Soyadı ve T.C.Kimlik Numarası),
- Hekime ait bilgilerin (Adı, Soyadı, Diploma No, Kaşe ve İmzası),
- Reçete düzenlenme tarihinin,
- Reçetede ki hastalık teşhisinin,
- Müessese kaşesi ve mesul müdür imzasının.

Nitelikli görmeye yardımcı tıbbi malzemelere ait reçetelerde;

- Sağlık Kurulu Raporunun,
- Teleskopik-Yakın okuma kepi yazan doktor tarafından gözlüğün kullanılması ile ilgili eğitimin verildiğine dair raporun,

Yurtdışı sigortalılarına ait reçetelerde;

- Hastalık yardım belgesinin,

İş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili reçetelerde;

-İş kazası ve meslek hastalığı bildirim formunun,

Trafik kazaları ile ilgili reçetelerde;

-Trafik kazası geçirildiğine dair belgenin,

Faturalarda ise;

- Müessesinin ruhsatname tarih-numarasının,

- Müessese sahibinin imza-kaşesinin,

- Fatura tutarının rakam değeri ile yazılı değeri arasında mutabakatın,

bulunmaması halinde söz konusu reçeteler ve faturalar eksiklikler giderilmek üzere müesseseye iade edilecektir.

c) Reçete iptal nedenleri

Müesseseleri tarafından Kuruma teslim edilen reçetelerle ilgili olarak:

- Hastanın T.C. kimlik numarasının,
- Reçeteye yazılan teşhise uygun değerlerin,
- Reçetede belirtilen camın renk ve tipinin,
- Reçetede belirtilen cam değerinin,

müesseselerce sisteme yanlış girildiğinin Kurumca tespit edilmesi halinde söz konusu reçeteler Medula-Optik provizyon sistemi üzerinden iptal edilecek olup, reçeteler müesseseye iade edilmeyecektir.

Örneğin: Teşhiste uzak gözlük olarak belirtilmesine rağmen sisteme yakın gözlük olarak girilmesi, beyaz camın sisteme kolormatik veya organik girilmesi, camın diyoptri değerlerinin sisteme artı yerine eksi olarak girilmesi vb.

d) Reçete kesinti nedenleri

Müesseseleri tarafından Kuruma teslim edilen reçete bedelleri;

- Kurumca belirlenen usul ve esasları ile reçete düzenleme ve yazılım esaslarına uyulmaması,
- Müessese tarafından temin edilen malzemelerin TİTUBB'a kayıtlı malzeme olmaması,
- Reçetenin süresi içerisinde Medula-Optik provizyon sistemine müessese tarafından kaydedilmemesi,
- Reçete tarihinin ve malzemenin teslim alındığı tarihin sisteme hatalı girilmesi veya girilmemesi,

-Reçetenin fatura ekinde bulunmaması,

-Reçete arkasında hastanın müesseseye müracaat tarihinin, hastanın almış olduğu cam ve çerçeveye ilişkin bilgilerin, malzemenin teslim tarihinin, malzemeyi teslim alan kişinin T.C. kimlik numarasının, ad-soyadının, imzasının, adresinin, telefon numarasının ve malzemenin teslim alındığına ilişkin beyanın bulunmaması,

Kurumca eksikliklerin tamamlanılmak üzere iade edilmesine rağmen reçetedeki ve faturadaki eksikliklerin süresi içerisinde giderilmemesi ve veya düzeltilmemesi,

hallerinde ödenmez.

Örneğin: Bifokal/progressif cam reçetelerinin kontrolünde, hastanın her iki gözdeki görme derecesinin uzak ve yakında en az 0.50 diyoptri değişmiş olması halinde; hasta tarafından daha önce uzak ve yakın çerçeve hakları kullanılmış yahut hasta tarafından daha önce uzak veya yakın çerçeve hakkından sadece birisi kullanılmış ise, sadece cam bedelleri veya bifokal/progressif cam bedeli ödenecek olup çerçeve bedelleri ödenmeyecektir.

Örneğin: 18/01/2012 tarihli uzak cama ilişkin reçetenin müessese tarafından 17/02/2012 (dahil) tarihine kadar Medula-Optik provizyon sistemine girilmesi gerekmektedir. Bu tarihten sonra söz konusu reçetenin sisteme girildiğinin tespiti halinde bedeli ödenmeyecektir.

Örneğin: Müessese tarafından Kuruma faturalandırılmış olan organik camın TİTUBB'a kayıtlı olmadığına tespiti halinde söz konusu cama ilişkin bedel ödenmeyecektir.

Örneğin: Reçetenin arkasında hastanın almış olduğu camın kolormatik, organik, uzak, yakın vb. gibi bilgilerin bulunmaması halinde söz konusu reçete bedeli ödenmeyecektir.

e) Trafik Kazaları

Trafik kazası nedeniyle müesseseler tarafından Genel Sağlık Sigortası kapsamındaki kazazedelere verilen görmeye yardımcı tıbbi malzemelerin Kurumca karşılanabilmesi için kazaya karışan araçlardan bir tanesinin plaka bilgisi istenecektir. Genel Sağlık Sigortası kapsamında olmayanlar için ise kaza tespit tutanağı ile trafik kazası geçirildiğine dair kanıtlayıcı belgeler istenecektir.

3. Hatalı Malzeme

Hastaya verilen malzeme konusunda hasta ile müessese arasında ihtilaf çıkması ve bu durumun Kuruma bildirilmesi halinde malzemenin hatalı olup olmadığına ilişkin görüş alınabilmesi amacıyla Kurumca bir müessese belirlenir. Bu belirleme o ilde bulunan sözleşmeli müesseseler içerisinde alfabetik isim sırası dikkate alınarak yapılır. Söz konusu görüş dikkate alınmak suretiyle yapılacak değerlendirme sonucunda malzemenin hatalı olduğuna Kurumca karar verilmesi halinde malzeme gereği yapılmak üzere müesseseye iade edilecektir. Malzemenin hatalı olmadığına dair karar verilmesi halinde ise malzeme hastaya iade edilecektir. Gerekli hallerde Kurum birden fazla görüş isteyebilir.

4. Yönlendirme

Bilindiği üzere müesseselerin simsar vb. yönlendirici personel bulundurmaları yasaklanmıştır. Bu nedenle müessesede görevli personeller kendi müesseselerine ve sağlık hizmet sunucularına yönlendirme yapamazlar. Diğer yönden sağlık hizmet sunucuları tarafından da

müesseseye yönlendirme yapılması yasaktır. Yönlendirme ve işbirliği yapıldığının tespitinde somut kanıtın bulunmadığı durumlarda hasta beyanlarının yanında reçete sayısı, fatura bedelindeki artış, coğrafi konum gibi unsurlar da dikkate alınacak olup, yapılan inceleme sonucunda yönlendirme ve/veya işbirliği yapıldığına dair kanaatin oluşması halinde sözleşmenin ilgili maddesi gereğince işlem tesis edilecektir.

5. Müessese Personel Çalışma Belgesi

Mesul müdürün izinli, raporlu vb. olduğu durumlarda, mesul müdürün yerine bakacak kişiye ait personel çalışma belgesi fotokopisi bir dilekçe ekinde Kuruma iletilecektir. Söz konusu dilekçede mesul müdürün geçici ayrılış gerekçesi ve süresi belirtilecektir.

6. Müessese ile İlgili Değişiklikler

a) Unvanın ve/veya nev'inin değişmesi

Müessesenin unvanının ve/veya şirket nev'inin değişmesi halinde Ticaret Sicil Memurluğuna müracaat edildiği tarihte ilgili memurluk tarafından verilen belge esas alınarak Kurumun ilgili birimi tarafından yeni Medula tesis kodu verilmeyecek sadece sistemde güncellenmesi yapılacaktır. Ancak müessesenin nev'inin değişmesi sebebiyle vergi numarasının değişmesi halinde ise yeni Medula tesis kodu oluşturulacaktır.

b) Mesul Müdürün ayrılması

Mesul müdürün görevine son verilmesi, istifası, mesul müdürlük şartlarını herhangi bir şekilde kaybetmesi gibi hallerde müessese sistemden pasif hale getirilecektir. Müessese tarafından yeni sözleşme talebi halinde ise yeni Medula tesis kodu verilmeyecek olup, eski tesis kodu üzerinden gerekli güncelleme yapılarak işlemlere devam edilecektir.

c) Adres değişikliği

Müessesenin unvan, sahip ve mesul müdürünün değişmemesi şartıyla aynı il sınırları içindeki adres değişikliğinin sözleşmede belirtilen süreler içerisinde Kuruma bildirilmemesi hallerinde ilgili cezai şartlar uygulanacaktır. Ancak, müessesenin fiilen çalışmakta olduğu yer değişmemek kaydıyla yerel yönetimler tarafından yapılan düzenlemelerden kaynaklanan adres değişikliklerinin sözleşmede belirtilen süreler içerisinde bildirilmemesi durumunda cezai şart uygulanmayacaktır.

Örneğin: Müessesinin fiilen çalışmakta olduğu adres Nergis Sokak numara 49 iken belediye tarafından sokağın ismi Karanfil numarası da 53 olarak değiştirilmesi gibi durumlarda cezai şart uygulanmayacaktır.

d) Müessese sahibi veya ortakların değişmesi

Müessese sahibinin ve varsa adı ortaklarının herhangi birinin değişmesi halinde, yeni Medula tesis kodu verilerek sisteme kayıt edilecektir. Ancak, anonim şirketlerde yönetim kurulu başkan ve/veya yönetim kurulu üyeleri, limited şirketlerde ise ortakların tümü veya bir kısmının değişmesi halleri ile şirket müdürünün değişmesi veya temsil yetkisinin geri alınması halinde Kurumun ilgili birimi tarafından yeni tesis kodu verilmeyecek, eski tesis kodu üzerinden güncellenmesi yapılacaktır. Anonim ve limited şirketler ile ilgili

değişikliklerde Ticaret Sicil Memurluğuna müracaat edildiği tarihte ilgili memurluk tarafından verilen belge esas alınarak işlem yapılacaktır.

a. b. c. maddelerindeki değişikliklerin sözleşmede belirtilen süreler içerisinde Kuruma bildirilmemesi halinde Kurumca müesseseye herhangi bir bildirim yapılmasına gerek olmaksızın yine sözleşmede belirtilen sürelerin sonunda sözleşme kendiliğinden sona erdirilecektir.

Örneğin: Mesul Müdürün 23/05/2012 tarihinde istifasına ilişkin bildirim 24/05/2012 tarihi mesai bitimine kadar bildirilmemiş olması halinde sözleşme 24/05/2012 tarihi mesai saati bitiminde kendiliğinden sonlandırılacaktır.

B. DÖNEM SONLANDIRMA İŞLEMLERİ

Bilindiği gibi müessese tarafından Kuruma teslim edilen reçetelere dönem sonlandırmasının yapıldığı ayın son günü tarihini taşıyacak şekilde fatura kesilmektedir. Ancak, müessesenin ay içerisinde kapanması halinde, dönem sonlandırması ay sonu itibarıyla yapılacak ve bu döneme ait reçeteler kapanma tarihini taşıyacak şekilde faturalandırılacaktır.

Örneğin: 21 Ocak 2011 tarihinde kapanan (A) müessesesi, 31 Ocak 2011 tarihi itibarıyla dönem sonlandırması yapacak, ancak faturasını 21 Ocak 2011 tarihli olarak kesecektir.

C. CEZAI ŞART VE FESİH HÜKÜMLERİ

1. Genel Esaslar

a) Tekerrür Halinin Tespiti

Faturalandırılarak Kuruma teslim edilmiş reçetelerde cezai şart ve/veya yazılı uyarıyı gerektirecek fiil/fiillerin tespiti ve buna ilişkin tebligatın müessese tarafından tebellüğ edildiği tarihten önceki fatura dönemlerine ait reçetelerle ilgili aynı fiil/fiiller dolayısıyla cezai şart ve/veya yazılı uyarı gerekmesi halinde tebellüğ edilen tebligattaki hususlar ilk tespit kabul edilecektir.

Örneğin: Kuruma faturalandırılarak teslim edilen Nisan ayına ait reçetelerin Temmuz ayında incelenmesi sırasında sözleşme hükümleri uyarınca cezai şart gerektiren bir fiil tespit edilmiş olup, buna ilişkin tebligat 16 Temmuz'da müessese tarafından tebellüğ edilmiş olsun. Tebellüğ tarihi olan 16 Temmuz'dan önceki fatura dönemlerinden olan Mayıs ayına ait reçetelerde aynı fiile ilişkin cezai şart gerekmesi halinde 16 Temmuz'da tebellüğ edilen tebligattaki hususlar ilk tespit olarak kabul edilecektir.

Tekerrür halinin tespitinde fiil/fiiller ile ilgili cezai şartın yada yazılı uyarının müessese tarafından tebellüğ edildiği tarihten sonraki 1 (bir) yıl içerisinde karşılanarak Kuruma fatura edilmiş olan reçeteler dikkate alınacaktır.

Örneğin: Yapılan kontrollerde A müessesinin 05/03/2012 tarihli reçete içeriği malzemeyi başka bir müesseseye yaptırdığı 25/04/2012 tarihinde tespit edilmiştir. Müesseseye malzeme bedelinin 3 (üç) katı tutarındaki cezai şart uygulanarak bu cezai şart ve uyarıyı içeren 02/05/2012 tarihli tebligat gönderilmiştir. Bu tebligat 09/05/2012 tarihinde A müessesesi tarafından tebellüğ edilmiştir. Tekerrür halinin tespitinde 1 (bir) yıllık süre 10/05/2012

tarihinden itibaren başlayacak olup bu tarihten 09/05/2013 (dahil) tarihine kadar düzenlenmiş reçeteler dikkate alınacaktır.

b) Tahrifat

Bilindiği üzere "tahrifat" bir şeyin aslını bozma, değiştirme anlamını taşımaktadır. Müessese sahibi/mesul müdür ve/veya müessesede çalışanlar tarafından reçete/reçete eki belgelerde tahrifat yapıldığı ve yapılan bu tahrifatın haksız yarar sağlama özelliğinin bulunduğu anlaşılması halinde sözleşmenin ilgili maddeleri uyarınca cezai işlemler uygulanacaktır. Sahte reçetelerde, maddenin uygulanması yönünden sahtelik yeterli olup ayrıca tahrifatın bulunup bulunmadığının araştırılmasına gerek bulunmamaktadır.

Örneğin: Süre yönünden fatura edilemeyecek bir reçetenin tarihinin tahrif edilerek fatura edilebilir bir reçete haline dönüştürülmesi ile reçete içeriğinde uzak cam yazıyor olmasına rağmen hastanın uzak cam hakkı bulunmaması dolayısıyla reçete tahrifat yapılarak reçete içeriği malzeme yakın cam şeklinde değiştirilmesi gibi durumları reçetede tahrifat kabul edilecektir.

b) Savunma

Cezai şart ve/veya fesih uygulamasını gerektiren bir fiilin tespiti halinde müesseseden savunma istenecektir.

Savunma Kurum Müfettişleri veya denetimi yapan diğer Kurum personeli tarafından alınacaktır.

Savunma, soruşturmaya konu olan fiillerin tespiti ve hasta ifadelerinin alınmasından sonra istenilecek ve raporun değerlendirme kısmında dikkate alınacaktır.

Savunma istenirken hangi hüküm/hükümlerin hangi eylemlerle ihlal edildiği açık bir şekilde yazılacak olup savunmadan sonra daha farklı bir maddenin de ihlal edildiği düşünülürse, söz konusu madde için de başka bir savunma daha istenilebilecektir.

İstenilen savunmalarda reçete/rapor tarih ve sayısı ile ihlal niteliğindeki eylemin tanımı açıkça belirtilecektir.

- İstenilen savunmalar müessesenin tebellüğü tarihinden itibaren 10 (on) gün içinde Kuruma iletilmediği takdirde, müessesenin savunma yapmış gibi kabul edilecek olup değerlendirme bu doğrultuda yapılacaktır.

- Savunmalar müessese sahibi (gerçek kişi veya tüzel kişi) ve reçete tarihinde müessesede görevli olan mesul müdürden ayrı ayrı alınacaktır.

- Kurum müfettişleri tarafından yapılan soruşturmalarda, savunma istenmediği şeklinde bir bilgiye ulaşıldığında savunma istenilecek, alınan savunmanın değerlendirilmesinde soruşturma raporunda belirtilenin aksine bir işlem yapılması gerektiği kanısına varılması halinde de konu Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına iletilecektir. Gelen cevabi yazıya göre işlem tesis edilecektir.

Örneğin : "...tarihli reçetede, hastayı ... hastanesinde bulunan görevli personeliniz (simsar) ile müessesinize yönlendirdiğiniz tespit edilmiştir." gibi hususlar yazılmalıdır.

c) İtiraz

Bilindiği üzere sözleşme uyarınca süresi içerisinde savunma verilmemesi veya verilen savunmanın değerlendirilmesi sonucunda cezai şart ve/veya fesih uygulanmasına ilişkin kararın müesseseye tebliğ edilmesine müteakip müessesenin bu tebliğ tarihinden itibaren 15 (onbeş) gün içerisinde Kuruma itiraz hakkı bulunmaktadır.

Cezanın veya feshin müesseseye tebliğ edildiği tarihten itibaren geçerli olan itiraz süreleri beklenilecek ve herhangi bir itiraz yapılmadığı veya itirazın yapılması halinde itirazın reddedildiğine dair yazının ilgili tarafından tebellüğ tarihinden itibaren cezai işlem uygulanacaktır.

İtirazlar “Sözleşme Cezaları ve Fesihleri İtiraz Değerlendirme Komisyonu” adı altında toplanan bir komisyon tarafından değerlendirilecektir.

Komisyon, Sosyal Güvenlik Merkez müdürünün önerisi ve İl Müdürünün onayı ile görevlendireceği Sosyal Güvenlik Merkez Müdürünün veya Sosyal Güvenlik Merkez Müdürü yardımcısının başkanlığında sözleşmenin yürütümünden görevli en az biri imza yetkili olmak üzere 2 (iki) kişi, varsa 1 (bir) avukat ile 1 (bir) müessese yetkilisinden oluşacaktır.

Komisyon en az üç (3) üye ile toplanır ve oy çokluğu ile karar alır, oyların eşit olması halinde komisyon başkanının oyu iki (2) oy sayılır.

Alınan kararlar bir klasör içerisinde tarih ve sayısına göre saklanacaktır. Bu kararın bir fotokopisi müessese ile ilgili cezai işlemlerinin yapıldığı ceza dosyasına eklenecektir.

Örneğin: Sözleşme uyarınca uygulanacak cezai şart/fesih 02/04/2012 tarihinde müesseseye tebellüğ edilmiş olsun. Müessese tarafından itiraz süresi olan 15 günlük sürenin son günü olan 17/04/2012 tarihine kadar itirazda bulunulmaz ise cezai şartın/feshin tebellüğ tarihi olan 02/04/2012 tarihi itibarıyla cezai şart/fesih uygulanacaktır. Yine müessese tarafından 02/04/2012 tarihinde yapılan tebellüğe 15 günlük itiraz süresinin son günü tarihi olan 17/04/2012 tarihinde iadeli taahhütlü, taahhütlü ve/veya APS' yolu ile postaya verilen ve Kurum kayıtlarına 20/04/2012 tarihinde intikal eden itiraz talebi süresi içerisinde yapılmış sayılacaktır.

d) Eski Sözleşme Hükümleri

Sözleşmenin imzalandığı tarihten önceki sözleşme hükümlerine göre Kuruma fatura edilen ve kontrolleri Kurum tarafından bu sözleşmenin imzalandığı tarihten sonra yapılan ya da kontrolleri yapılmış olmakla birlikte fesih ve cezai şartlar ile ilgili işlemleri henüz tamamlanmayan müesseselere Kurumca yeni sözleşmenin ilgili madde numaralarında yer alan fesih ve ceza hükümleri uygulanacaktır. Ancak, müessese tarafından Kuruma ilgili reçetelerin karşılama tarihinde geçerli olan sözleşme hükümlerinin uygulanması yönünde yazılı talep gelmesi halinde bu doğrultuda gerekli işlem yapılacaktır.

Örneğin: 2011 yılı Aralık ayına ait fatura eki reçetelerin 2012 yılı Şubat ayında yapılan kontrollerinde “Başka bir müessese tarafından müracaatı kabul edilen hastaya ait reçetenin Kuruma fatura edildiği tespit edilmiş olsun, eski sözleşme hükmüne göre 10.000 (onbin) TL cezai şart ve 3 (üç) aylık feshe ilişkin tebligatı gönderilmemiş olan müesseseye yeni sözleşmenin ilgili maddesi uyarınca 5.000 (beşbin) TL cezai şart uygulanarak 1 (bir) ay

süreyle sözleşmenin feshedilmesine ilişkin işlem yapılacaktır. Ancak, müessese söz konusu reçetenin verilmiş tarihinde geçerli olan sözleşme hükümlerinin uygulanması yönünde yazılı talepte bulunursa 10.000 (onbin) TL'lik cezai işlem ve 3 (üç) aylık feshe ilişkin işlem uygulanacaktır.

Yeni sözleşme hükümlerinde aynı eylem için daha yüksek cezalar düzenlenmiş olması halinde tahsil edilmiş ise eski cezai şart tutarları yeni cezai şart tutarlarından mahsup edilecektir. Yine yeni sözleşme hükümlerinde aynı eylem için daha düşük cezalar düzenlenmiş olması halinde, eski sözleşme hükmüne göre fazla tahsil edilen cezai şart tutarı iade edilmeyecektir.

Örneğin: 2008 yılı sözleşmesine göre reçete muhteviyatı gözlük camının verilmeden verilmiş gibi gösterilerek Kuruma fatura edildiğinin tespiti ve 5.000 (beşbin) TL cezai şart uygulanarak sözleşmenin 5 (beş) yıl süreyle feshedildiğine ilişkin tebligat, müessese tarafından 13/05/2008 tarihinde tebellüğ edilmiş olsun. Müessesenin/mesul müdürün yeni sözleşme yapmaya ilişkin yazılı talebi halinde her ne kadar fesih süresi 13/05/2013 tarihinde bitecek olsa da 2012 yılı sözleşme hükmü uyarınca söz konusu fiile uygulanacak olan fesih süresi 2 (iki) yıl cezai şart ise 10.000 (onbin) TL olduğundan ve fesih süresi 2012 yılı sözleşmesi uyarınca doldurulmuş olduğundan 10.000 (onbin) TL'lik cezai şarttan daha önce tahsil edilen 5.000 (beşbin) TL mahsup edilerek kalan tutar da tahsil edilerek yeni sözleşme yapılacaktır.

Önceki sözleşme hükümlerine göre herhangi bir nedenle Kurumca veya Kuruma devredilen kurumlarca sözleşmesi feshedilen ve cezai şartlara ilişkin tahsilatları yapılan müessesenin/mesul müdürün yeniden sözleşme yapmak istediğine ilişkin yazılı talebi halinde yürürlükteki sözleşmenin maddeleri doğrultusunda yeni sözleşme imzalanacaktır. Ancak, eski hükümler dolayısıyla tahsil edilmiş cezai şart tutarları iade edilmeyecek olup, tebligat gönderilmek suretiyle tahakkuk etmiş cezai şart tutarları da iptal edilmeyecektir.

Örneğin: 09/11/2011 tarihli reçete muhteviyatı malzemelerin verilmeden verilmiş gibi gösterilerek Kuruma fatura edildiği tespit edilmiş olsun. 2011 yılı sözleşmesi uyarınca bu fiile 10.000 (onbin) TL cezai şart ve 3 (üç) aylık fesih uygulanmasına ilişkin tebligatın 15/11/2011 tarihinde tebellüğ edilmesinin ardından müessesenin/mesul müdürün yeni sözleşme yapmak istediğine ilişkin yazılı talebi halinde 2012 yılı sözleşmesinin ilgili maddesinde bu fiile uygulanan cezai şart tutarı 10.000 (onbin) TL ve yazılı uyarı hükmü doğrultusunda değerlendirme yapılacak, her ne kadar 3 (üç) aylık fesih süresi 15/02/2012 tarihi mesai saati sonunda bitecek olsa dahi yeni sözleşme hükümleri doğrultusunda fesih kaldırılacak müessese/mesul müdür ile yeni sözleşme imzalanacaktır.

Sözleşme yenilenmesinden öncesine ait cezaların tahsil edilemeyen kısımları ile kanuni faiz, gecikme faizi ve diğer ödemelerin oluşturduğu tutarlar müesseseden tahsil edilmeden yeni sözleşme yapılacaktır. Ancak bu cezaların tahsilatı, müessesenin Kurum alacaklarından düşülmesi yoluyla yapılacaktır.

Örneğin: 2008 yılı optik sözleşmesinin 6.3.17 nci maddesi uyarınca müesseseye 22/11/2008 tarihinde 3 (üç) yıl fesih ve 5.000 (beşbin) TL cezai şart uygulanmış olsun. Fesih süresi 21/11/2011 tarihinde sona ermiş ancak, cezai şart tahsil edilmemiştir. Müessese yeniden sözleşme yapma talebinde bulunması durumunda, müessese ile sözleşme imzalanacak, tahsil edilemeyen cezai şart tutarı ise Kuruma göndereceği faturalardan tamamı tahsil edilinceye kadar mahsup edilecektir.

2. Cezai Şart Tahsili

Her bir fatura dönemi için uygulanacak cezai şartın hesaplanmasında aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulacaktır:

Bir reçetede birden fazla usulsüz fiilin tespit edilmesi durumunda cezai şartlardan en yüksek olanı dikkate alınacaktır. Cezai şartların eşit olması halinde ise bu cezalardan birisi dikkate alınacaktır.

Örneğin: Kuruma faturalandırılarak teslim edilen Haziran ayı dönemine ait reçetelerin kontrolünde 110 (yüzon) TL'lik bir reçetede tahrifat yapıldığı, reçete muhteviyatı malzemenin verilmeden verilmiş gibi gösterildiği ve reçete arkasındaki imzanın hastaya ait olmadığı tespit edildiğinde; tahrifata ilişkin ceza 20.000 (yirmibin)TL, reçete muhteviyatı malzemenin verilmeden verilmiş gibi gösterilmesine ilişkin ceza 10.000 (onbin) TL ve reçete arkasındaki imzanın hastaya ait olmadığına ilişkin ceza $110 \times 3 = 330$ TL olmasına rağmen bu cezalar toplanarak değil en yüksek ceza olan 20.000 (yirmibin)TL tahakkuk ettirilerek tahsil edilecektir.

Örneğin: Kuruma faturalandırılarak teslim edilen Haziran ayı dönemine ait reçetelerin kontrolünde 1 (bir) reçetede reçete muhteviyatı malzemenin verilmeden verilmiş gibi gösterildiği ve yönlendirme yapıldığının birinci kez tespiti halinde, her iki fiil için uygulanan cezai şart 10.000 (onbin)TL olması nedeniyle 20.000(yirmibin)TL değil, sadece 10.000(onbin)TL tahakkuk ettirilip tahsil edilecektir.

Farklı reçetelerde aynı usulsüz fiilin işlendiğinin tespiti halinde her bir cezai şart toplanarak tahsil edilecek olup, bu durumlarda cezai şart tutarlarının toplamı sözleşme uyarınca belirlenmiş en yüksek cezai şart tutarını aşamayacaktır.

Örneğin: Kuruma faturalandırılarak teslim edilen Haziran ayı dönemine ait reçetelerin kontrolünde 5 (beş) farklı reçetede, reçete muhteviyatı malzemenin verilmeden verilmiş gibi gösterildiği tespiti halinde; sözleşme uyarınca 10.000 (onbin)TL cezai şart her bir reçete için $5 \times 10.000 \text{ TL} = 50.000$ (ellibin)TL tahsil edilmesi gerekmekte ise de sözleşme uyarınca belirlenmiş en yüksek cezai şart tutarı 20.000 (yirmibin)TL olduğundan 50.000 (ellibin)TL değil 20.000 (yirmibin)TL tahakkuk ettirilerek tahsil edilecektir.

Son olarak yine her bir fatura dönemi için uygulanacak cezai şartın hesaplanmasında; farklı reçetelerde farklı usulsüz fiillerin tespiti halinde öngörülen cezai şart tutarı toplanarak tahsil edilecek olup, bu durumlarda cezai şart tutarlarının toplamı sözleşme uyarınca belirlenmiş en yüksek cezai şart tutarının 2 (iki) katını aşamayacaktır.

Örneğin: Kuruma faturalandırılarak teslim edilen Haziran ayı dönemine ait reçetelerin kontrolünde 110 (yüzon) TL'lik bir reçetede arkasındaki imzanın hastaya ait olmadığı, başka bir reçetede tahrifat yapıldığı, üçüncü bir reçetede reçete muhteviyatı malzemenin verilmeden verilmiş gibi gösterildiğinin ve dördüncü bir reçetede ise müessesede çalışanlar tarafından yönlendirme yapıldığının ikinci kez tespiti halinde; reçete arkasındaki imzanın hastaya ait olmadığına ilişkin ceza $110 \times 3 = 330$ (üçyüzotuz) TL, tahrifata ilişkin ceza 20.000 (yirmibin)TL, reçete muhteviyatı malzemenin verilmeden verilmiş gibi gösterilmesine ilişkin ceza 10.000 (onbin) TL ve yönlendirme yapıldığının ikinci kez tespitine ilişkin ceza 20.000 (yirmibin)TL ve bu cezaların toplamı 50.330 (ellibinüçyüzotuz) TL olmasına rağmen

sözleşme uyarınca belirlenmiş en yüksek cezai şart tutarının 2 (iki) katı olan 20.000x2=40.000 (kırkbini)TL'lik tutar tahakkuk ettirilerek tahsil edilecektir.

3. Fesih

Bilindiği üzere optik sözleşmesinde tarafların önceden yazılı bildirimde bulunmak şartıyla sözleşmeyi her zaman fesih edebileceği ve müessesenin sözleşmeyi tek taraflı feshetmesi halinde 6 (altı) ay süre ile Kurumla sözleşme yapamayacağına dair hüküm bulunmaktadır. Bu hükmün uygulanması yazılı bildirimde hiçbir gerekçe belirtilmediği durumlarda yapılacaktır. Söz konusu yazılı bildirimde mesul müdürün görevden ayrılması/vefatı, müessesenin kapanması/iflasi gibi zorunlu gerekçeler belirtildiği takdirde sözleşmenin tek taraflı fesih hükmü kapsamında değerlendirilmeyecek, talep edilmesi halinde tekrar sözleşme yapılacaktır.

4. Yargı Kararları

Müessese sahibi/mesul müdürün sözleşmede belirtilen fiiller dışında mesleği ile ilgili olarak bir suçtan dolayı mahkûmiyetine ilişkin kesinleşmiş bir yargı kararına ait belgelerin aslı veya onaylanmış örneğinin her hangi bir yolla temin edilmesi halinde bu belgeler gerekçe gösterilerek sözleşme Kurumca tek taraflı olarak feshedilecektir.

Muvazaalı olarak müessese işlettiği tespit edilen müessese sahibi/mesul müdürün, muvazaalı olduğunun Kurumumuz ve/veya Sağlık Bakanlığı tarafından yahut kesinleşmiş yargı kararı ile tespiti halinde ilgili madde hükmü uygulanacaktır.

a) Dava

Ceza davaları müessese sahibi/mesul müdür hakkında açılan tüm ceza davalarını kapsamaktadır. Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kamu davası açılmasının ertelenmesi veya açılan kamu davasında mahkemece davanın düşmesi, cezanın ertelenmesi, ceza verilmesine yer olmadığı, uzlaşma, hükmün açıklanmasının geri bırakılması, güvenlik tedbirine hükmedilmesi ve mahkûmiyet kararı verilmesi hallerinde, yeniden sözleşme yapılmayacaktır.

Cumhuriyet Savcılığınca kovuşturmaya yer olmadığına dair verilen kararlar ve mahkemece verilen delil yetersizliği veya zamanaşımı sebeplerine dayanmayan kararlar ile kesinleşme kaydı bulunan beraat kararlarının aslı veya onaylanmış örneğinin sunulması halinde başkaca bir yazışma yapılmaksızın müessese sahibi/mesul müdürün talebi halinde yeniden sözleşme yapılacaktır.

Mahkeme kararınca yeniden sözleşme yapılması halinde mahkeme kararlarında aksî bir hüküm bulunmuyorsa fesih maddesinden kaynaklanan cezai şart işlemi iptal edilmeyecektir.

Cumhuriyet savcılıklarınca verilen kovuşturmaya yer olmadığı kararları veya ceza mahkemelerince verilen beraat kararları gereğince sözleşme yapılmadan önce müessese sahibi/mesul müdür tarafından cezai şart ve/veya fesih işleminin iptaline ilişkin dava açılması ve söz konusu davada Kurum lehine karar verilmesi halinde başlatılmış cezai işlemler aynen uygulanmaya devam edilecektir.

b) İhtiyati tedbir

Hakkında cezai işlem uygulanan müessese tarafından açılan davada cezai işlemin durdurulmasına ilişkin İhtiyati Tedbir Kararı verilmesi halinde, İhtiyati Tedbir Kararının uygulanmasına ilişkin mahkeme müzakeresinin Kuruma tebliğ edildiği andan itibaren yapılan işlemler durdurulacak ve tebellüğ işleminin tarih ve saati tebellüğ evrakına yazılacaktır.

İhtiyati Tedbir Kararının konusu fesih işlemi ise ayrıca bir işleme gerek kalmaksızın sözleşme yeniden yürürlüğe sokularak müessese sistemden aktif hale getirilecek ve sözleşmeye İhtiyati Tedbir Kararının tarih, sayı ve mahkeme bilgileri yazılarak "İhtiyati Tedbir Kararı gereğince yürürlüğe konulmuştur" şeklinde ihtirazi kayıt düşülecektir.

İhtiyati Tedbir Kararının konusu cezai şart tahakkuku ise cezai şart tahsil işlemleri tebliğ saati itibari ile durdurulacaktır. Tedbir kararları tebliğ saatinden öncesine etkili olmadığından tebliğ saatine kadar tahsil edilmiş cezai şart tutarları iade edilmeyecektir.

İhtiyati Tedbir Kararının konusu "yazılı uyarı" işlemi ise yazılı uyarı işlemi yeni cezai işlemlerde dikkate alınmayacaktır.

İhtiyati Tedbir Kararı gereğince ihtirazi kayıtlı devam eden sözleşmelerde yeni sözleşme dönemleri geldiğinde sözleşmeye yukarıda belirtilen ihtirazi kayıt düşülerek yeni sözleşme yapılacaktır.

İhtiyati Tedbir Kararının mahkemece kaldırılması veya davanın reddedilmesi ve red kararının kesinleşmesi halinde, kaldırma kararının veya kesinleşmiş red kararının Kurumca tebellüğ edildiği andan itibaren sözleşme yeniden feshedilecektir. Sözleşme yapılmayacak süreden ihtiyati tedbir kararının tebellüğünden önce işlemiş olan süre düşülecek kalan sürede fesih devam edecek ve sözleşme yapılmayacaktır. Ancak cezai şartların tahsilâtına kaldığı yerden devam edilecek olup bakiye alacaklar tahsil edilecektir.

İhtiyati Tedbir kararının uygulandığı sürede sözleşme yürürlükte olduğundan bu süre içinde karşılanan reçete bedelleri Kurumca karşılanacaktır.

Örneğin: Bir yıllık sözleşme yapma yasağı içeren fesih işlemi 01/01/2012 tarihinde müesseseye tebliğ edilmiş, açılan dava sonucunda ihtiyati tedbir kararı 10/01/2012 tarihinde Kurumca tebellüğ edilmiş ise 9 (dokuz) günlük sözleşme yapma yasağı uygulanmış kabul edilecektir. Mahkemenin tedbir kararının kaldırılması veya davanın reddedilmesine ilişkin verdiği kararın Kurumca 21/05/2012 tarihinde tebellüğ edilmesine müteakip bu tarihten başlamak üzere 1 (bir) yıllık süreden 9 (dokuz) gün düşülerek kalan 11 (onbir) ay 21 (yirmibir) günlük sözleşme yapma yasağı süresi uygulanacaktır.

Örneğin: Tespit edilen bir fül nedeniyle müesseseye tebliğ edilen 500 (beşyüz) TL tutarındaki cezai şartla ilgili olarak 250 (ikiyüzelli) TL tahsil edilmesinin ardından müessese tarafından açılan dava sonucu alınan ihtiyati tedbir kararının kaldırılmasına ilişkin tebligatın Kuruma gelmesine müteakip kalan bakiye 250 (ikiyüzelli) TL'nin tahsilâtına başlanacaktır.

İhtiyati Tedbir Kararının mahkemece kaldırılması veya davanın reddedilmesi ve red kararının kesinleşmesi halinde, kaldırma kararının veya kesinleşmiş red kararının Kurumca tebellüğ anından itibaren yazılı uyarı işlemleri yeniden uygulamaya konulacak ve bir yıllık tekerrür

süresinden tedbir kararının tebliğ tarihine kadar geçen süre düşülerek bakiye süre içerisinde gerçekleşecek tekerrür niteliğinde eylemler yönünden ilk uyarı olarak kabul edilecektir.

Örneğin: 31/12/2011 tarihinde tebliğ edilen yazılı uyarı hakkında 30/04/2012 tarihinde Kurumumuza İhtiyati Tedbir kararına ilişkin tebliğ işlemi yapılmış olup, yazılı uyarı işleminin uygulanması durdurulmuş olsun. Mahkemece 01/06/2012 tarihinde ihtiyati tedbirin kaldırılma kararı Kuruma tebliğ edilmiş ise, tekerrür halinin tespitinde aranan bir yıllık süreden kalan 8 (sekiz) aylık süre işletilerek 01/02/2013 tarihine kadar gerçekleşecek aynı fiiller tekerrür olarak değerlendirilecektir.

İhtiyati Tedbir Kararında durdurulmasına karar verilen işlem/işlemlere ilişkin yazı sadece tarih ve sayı olarak belirtilmiş ise hem fesih hem de cezai şart işlemini kapsadığı kabul edilecektir. Ancak, yazının tarih ve sayısı yanında işlemin adı da özel olarak belirtilmiş ise (fesih veya cezai şart) sadece belirtilen işlemi içerdiği kabul edilecektir.

Diğer yandan mesul müdür hakkında uygulanmış olan fesih/sözleşme yasağı işleminin ihtiyati tedbir kararı ile durdurulması halinde aynı veya başka bir müessesede çalışmak üzere sözleşme yapmasına bir engel bulunmamaktadır. Bu durumdaki mesul müdürün talebi halinde "ihtiyati tedbir kararı gereğince sözleşme yapıldığına dair ihtirazi kayıt" sözleşmeye yazılarak yeni sözleşme yapılacaktır. Müessese sahibi için de aynı süreç izlenecektir.

5. Diğer Hükümler

a) Tebligat

Kurum tarafından müesseseye yapılacak tebligatlar 7201 sayılı Tebligat Kanununun ilgili hükümleri doğrultusunda yapılacak olup, söz konusu tebligatlar sözleşmesi devam eden müesseselerde sözleşmede belirtilen adrese, sözleşmenin sona ermiş olması halinde ise müessese sahibi/mesul müdürlerin adres kayıt sisteminde bulunan adreslerine yapılacaktır.

b) Mücbir Sebep

Müessese sahibi/mesul müdür veya müessesede çalışanlardan kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması ve bu engeli ortadan kaldırmaya bu kişilerin gücünün yetmemiş olması, söz konusu durumun hizmetin yerine getirilmesine engel olacak nitelikte olması, mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen 15(onbeş) gün içinde müessesenin Kuruma yazılı bildirimde bulunması ve bu durumun yetkili mercilerce belgelendirilmesi kaydıyla aşağıda sayılan haller mücbir sebep olarak kabul edilecektir.

- a) Doğal afetler,
- b) Kanuni grev,
- c) Genel salgın hastalık,
- d) Kısmi veya genel seferberlik ilanı,
- e) Gerekliğinde Kurum tarafından kabul edilecek benzeri diğer haller.

c) Sorumluluk

Müessese sahibi ve mesul müdür, fesih, uyarı ve cezai şartlara ilişkin hükümlerden doğan borçlardan müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

Ancak;

Müessese sahibi/mesul müdür hakkında sözleşmenin ilgili maddesinde belirtilen fiiller dışında mesleği ile ilgili olarak veya yüz kızartıcı bir suçtan dolayı aleyhinde kesinleşmiş bir yargı kararının tespit edilmesi halinde, aleyhine hüküm kurulan müessese sahibi veya mesul müdür tek başına,

Mesul müdürün vefatı, müessesenin kapatılması hallerinde, bu işlemlerin süresi içinde Kuruma bildirilmemesi durumunda sadece müessese sahibi,

sorumlu tutulacaktır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Fatih ACAR
Kurum Başkanı

DAĞITIM

Gereği İçin :

Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi İçin:

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına
Sağlık Bakanlığına